

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

Kapittel 1 - IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator:

Materialets navn: OBJET TANGOPLUS FLX930

Kjemisk familie

akrylholdige blandinger

Registreringsnummer (-numre) for stoff

Komponentene er enten forhåndsregistrert eller ikke underlagt REACH.

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen, og bruksområder som frarådes

Kjente bruksområder

Dette produktet er et patron inneholder blekk. Under normale bruksbetingelser, slippes stoffet kun ut fra en patron inne i et egnet trykkerisystem og eksponeringen er dermed begrenset.

Bruksområder som ikke anbefales

Ingen kjente.

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdataarket

Stratasys GmbH
Airport Boulevard B 210
D-77836 Rheinmünster, Germany

Telefon: +49 722 97 77 20

Nødtelefonnr. +49 722 97772280

E-postadresse

objet-info@stratasys.com; www.stratasys.com

1.4 Nødtelefonnummer

+49 722 97772280 : Europa (Flerspråklig respons)
+49 722 97772281 : Global (Respons på engelsk)
+1 978 495 5580 : USA (Flerspråklig respons)
+85 2 975 70887 : Asia og Stillehavet (Flerspråklig respons)
+61 2 8011 4763 : Australia (Flerspråklig respons)
+86 15626070595 : Kina (Respons på kinesisk)

Del 2 - IDENTIFIKASJON AV FARER

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008

Etsing/irritasjon på huden, kategori 2
Skade/irritasjon i øynene, kategori 2
Sensibiliserende for huden, kategori 1
Spesifikk målorgantoksisitet - Enkeltstående eksponering, kategori 3 (åndedrettssystemet)
Skadelig i vannmiljøer - kronisk fare, kategori 3

Klassifisering ifølge direktivene 67/548/EØF og/eller 1999/45/EU

R36/37/38 Forårsaker øye-, luftveis- og hudirritasjon.
R43 Kan medføre sensibilisering ved hudkontakt.
R52/53 Skadelig for vannlevende organismer, med mulige uønskede langtidseffekter i vannmiljøet.

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

2.2 Etikettelementer

Merking ifølge forskrift (EU) nr. 1272/2008/EU:

Symbol(er)

Signalord

ADVARSEL

Faresetning(er)

H315 Forårsaker hudirritasjon.

H319 Forårsaker alvorlig øyeirritasjon.

H317 Kan forårsake en allergisk hudreaksjon

H335 Kan forårsake irriterende i luftveiene.

H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for livet i vannmiljøer

Forsiktighetssetning(er)

Forebygging

P280 Bruk vernehansker, verneklær, vernebriller og ansiktsmaske.

Svar

P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med rikelige mengder såpevann. **P333+P313** Hvis det oppstår hudirritasjon eller utslett: Søk medisinsk råd/legehjelp. **P363** Vask forurensede klær før gjenbruk.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Ta ut ev. kontaktlinser hvis det er enkelt å få til. Fortsett å skylle. **P337+P313** Hvis øyeirritasjonen vedvarer: Søk medisinsk råd/legehjelp.

Lagring/oppbevaring

Ikke nødvendig, i henhold til klassifiseringskriteriene.

Avhending

P501 Avhend innholdet/holderen i samsvar med lokale/regionale/nasjonale/internasjonale forskrifter.

Merking ifølge direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EU

Symboler

Xi

R36/37/38 Forårsaker øye-, luftveis- og hudirritasjon.

R43 Kan medføre sensibilisering ved hudkontakt.

R52/53 Skadelig for vannlevende organismer, med mulige uønskede langtidseffekter i vannmiljøet.

S2 Oppbevares utilgjengelig for barn.

S24 Unngå hudkontakt.

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

S26 Ved kontakt med øyne, skylld umiddelbart med mye vann og søk medisinsk hjelp.

S36 Bruk passende beskyttelsesklær.

S37 Bruk passende hansker.

S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis etiketten eller beholderen.

S60 Dette materialet og dets beholder må destrueres som miljøfarlig avfall.

S61 Unngå miljøutslipp. Det henvises til spesielle instruksjer/HMS-datablad.

2.3 Andre farer

Ingen kjente.

* * *Del 3 - SAMMENSETTING / INFORMASJON OM INGREDIENSER* * *

CAS EU-nr. Registreringsnr.	komponent Synonymer	67/548 EØF (DSD)	1272/2008 (CLP)	prosent
--	2-Propensyre, 2- [[(butylamino)karbonyl]oksy]etylester	Xi; R:36/38	Skin Irrit. 2 Eye Irrit. 2	<70
5888-33-5 227-561-6 --	2-Propensyre, 1,7,7- trimetylbicyclo[2.2.1]hept-2-yl ester, ekso-	Xi N; R:36/37/38- 51/53	Skin Irrit. 2 Eye Irrit. 2 STOT SE 3 Aquatic Chronic 2	<25
--	Fosfinoksid, fenylbis(2,4,6-trimetylbenzoyl)-	Xi; R:43-53	Skin Sens. 1 H317 Aquatic Chronic 4 H413	<2
100-51-6 202-859-9 --	BENZYLALKOHOL	Xn; R:20/22	Acute Tox. 4 (Oral) H302 Acute Inh. Tox. 4 H332	<0.5
52408-84-1 500-114-5 --	AKRYLHOLDIG SYREESTER	Xi; R:36-43	Eye Irrit. 2 Skin Sens. 1	<0.3
5392-40-5 226-394-6 --	CITRAL	Xi; R:36/38-43	Skin Irrit. 2 Eye Irrit. 2A Skin Sens. 1	<0.1
123-92-2 204-662-3 --	ISOAMYLACETAT	R:10-66	Flam. Liq. 3 H226 EU Repeat Skin EUH066 Merknad(er): C	<0.1

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

138-86-3 205-341-0 --	DIPENTEN	Xi N; R:10-38-43-50/53	Flam. Liq. 3 H226 Skin Irrit. 2 H315 Skin Sens. 1 H317 Aquatic Acute 1 H400 Aquatic Chronic 1 H410 Merknad(er): C	<0.1
106-24-1 203-377-1 --	GERANIOL	Xi; R:38-41-43	Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 Skin Sens. 1	<0.01
128-37-0 204-881-4 --	2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL	N; R:50/53	Aquatic Chronic 1	<0.01

Merknader:

C Enkelte organiske stoffer kan være markedsført enten i en spesifikk, isomerisk form eller som en blanding av flere isomerer. I så fall, må leverandøren oppgi på etiketten hvorvidt stoffet er en spesifikk isomer eller en blanding av isomerer.

Ytterligere informasjon

Under normale bruksbetingelser, slippes stoffet kun ut fra en patron inne i et egnet trykkerisystem og eksponeringen er dermed begrenset. Væsken i patronene er ansett som skadelig, og databladet er utarbeidet i tilfelle det oppstår eksponering for væsken.

Del 4 - FØRSTEHJELPSTILTAK**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak****inhalasjon**

Hvis skadelig virkning oppstår, flytte til ukontaminert område. Gi kunstig åndedrett hvis pust ikke er til stede. Søk omgående legebehandling.

hud

VED HUDKONTAKT: Vask med rikelige mengder såpevann. Hvis det oppstår hudirritasjon eller utslett: Søk medisinsk råd/legehjelp. Vask forurensede klær før gjenbruk.

øyne

VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Ta ut ev. kontaktlinser hvis det er enkelt å få til. Fortsett å skylle. Hvis øyeirritasjonen vedvarer: Søk medisinsk råd/legehjelp.

fordøyelse

Oppsøk lege hvis det svelges.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede**akutt**

irriterer luftveiene, irriterer huden, irriterer øynene, allergisk hudreaksjon

Forsinket

allergisk hudreaksjon

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

4.3 Indikasjon på om det er nødvendig med øyeblikkelig, medisinsk hjelp og spesialbehandling

Merknad til leger

Ingen tilleggsinformasjon.

* * *Del 5 - BRANNSLUKKINGSTILTAK* * *

5.1 Brannslukningsmidler

Bruk passende slukningsmateriale til omgivende brann. Branner, klasse B: Bruk karbondioksid (CO₂), vanlig pulver (natriumbikarbonat), vanlig form (vannholdig, filmdannende skum - Aqueous Film Forming Foam-AFFF) eller vannspray til å kjøle ned containere.

Upassende brannslukningsmedier

Ingen kjente.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Liten brannfare.

Varmedekomposisjonsprodukter

Forbrenning: karbonoksider, oksyder av nitrogen, fosforoksider

5.3 Råd til brannslukningspersonell

Brannslukkingstiltak

Flytt beholder fra brannområdet dersom dette kan gjøres uten risiko. Sprøyt vann på beholderne for å kjøle dem ned lenge etter at brannen er slukket. Hold uvedkommende unna, isoler fareområde og nekt adgang. Hold unna vannforsyning og kloakk. Unngå å inhalere biprodukter fra materiale eller forbrenning.

Beskyttelsesutstyr og forholdsregler for brannmannskap

Bruk fullstendig, beskyttende utstyr for brannslukningspersonell, inkludert selvstendig pusteapparat (SCBA) til beskyttelse mot mulig eksponering. Unngå å inhalere biprodukter fra materiale eller forbrenning.

* * *Del 6 - TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP* * *

Yrkesmessig søl / utslipp

Intakte patroner representerer ikke en lekkasje- eller søl-fare. Skadede patroner kan lekke uherdet blekk. Stopp lekkasje når dette er mulig uten personfare. Reduser damp med vannspray. Absorber med sann eller annet ikke-brennbart materiale. Saml opp sølt materiale i passende beholder for fjerning. Hold unna vannforsyning og kloakk.

6.1 Personforholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Bruk personlig vernetøy og -utstyr, se kapittel 8.

6.2 Miljøforholdsregler

Unngå utslipp i miljøet.

6.3 Metoder og materiell for avgrensning og opprensning

Samle opp sølt material med et inert, absorberende stoff, som sand eller vermikulitt. Plasser i lukket beholder som er korrekt merket. Spyl området med vann for å fjerne rester.

6.4 Henvisning til andre kapitler

Se kapittel 7 for håndteringsprosedyrer. Se kapittel 8 for anbefalt personlig verneutstyr. Se kapittel 13 for anvisninger om avhending.

* * *Del 7 - HÅNDTERING OG OPPBEVARING* * *

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Unngå å puste inn damp eller tåke. Bruk vernehansker/verneklær/øyevern/ansiktsmaske. Forurensede arbeidsklær må ikke bringes ut fra arbeidsstedet. Vaskes grundig etter bruk.

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

7.2 Forhold for sikker oppbevaring, inkludert eventuelle uforlikelige stoffer

Oppbevares i samsvar med alle gjeldende forskrifter og standarder. Oppbevares mellom 15 °C og 25 °C. Forsendelsestemperatur (opptil 5 uker) er -20 °C til 50 °C. Oppbevares i et oppbevaringsområde for brennbare stoffer, borte fra varme og åpen ild. Oppbevar på et kjølig og tørt sted. Unngå direkte sollys. Oppbevares mørkt. Oppbevares atskilt fra uforenlige stoffer.

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer*****Del 8 - EKSPONERINGSKONTROLLER / PERSONLIG BESKYTTELSE*******8.1 Kontrollparametre****Grenser for komponenteksponering****BENZYLALKOHOL (100-51-6)**

- Bulgaria:** 5.0 mg/m³ TWA
Tsjekkia: 80 mg/m³ tak
Finland: 10 ppm TWA; 45 mg/m³ TWA
Latvia: 5 mg/m³ TWA
Litauen: hudnotasjon
5 mg/m³ TWA
Polen: 240 mg/m³ TWA

DIPENTEN (138-86-3)

- Danmark:** 75 ppm TLV
Estland: 50 ppm STEL; 300 mg/m³ STEL
25 ppm TWA; 150 mg/m³ TWA
Tyskland (DFG): hudallergen
Litauen: gjøre overfølsom
50 ppm STEL; 300 mg/m³ STEL
25 ppm TWA; 150 mg/m³ TWA
Sverige: 25 ppm LLV; 150 mg/m³ LLV
50 ppm STV; 300 mg/m³ STV
gjøre overfølsom

ISOAMYLACETAT (123-92-2)

- EU (IOELV):** 50 ppm TWA; 270 mg/m³ TWA
100 ppm STEL; 540 mg/m³ STEL
Østerrike: 50 ppm TWA; 270 mg/m³ TWA
100 ppm STEL (4 X 15 min); 540 mg/m³ STEL (4 X 15 min)
Belgia: 50 ppm TWA (as Pentylacetat); 270 mg/m³ TWA (as Pentylacetat)
100 ppm STEL (as Pentylacetat); 540 mg/m³ STEL (as Pentylacetat)
Bulgaria: 100 ppm STEL; 540.0 mg/m³ STEL
50 ppm TWA; 270.0 mg/m³ TWA
Tsjekkia: 540 mg/m³ tak
Kypros: 100 ppm STEL; 540 mg/m³ STEL
50 ppm TWA; 270 mg/m³ TWA
Danmark: Nåværende
50 ppm TWA; 271 mg/m³ TWA
Estland: 100 ppm STEL; 540 mg/m³ STEL
50 ppm TWA; 270 mg/m³ TWA
Finland: 50 ppm TWA; 270 mg/m³ TWA
100 ppm STEL; 540 mg/m³ STEL
Frankrike: 50 ppm TWA (restriktiv grense); 270 mg/m³ TWA (restriktiv grense)
100 ppm STEL [VLCT] (restriktiv grense); 540 mg/m³ STEL [VLCT] (restriktiv grense)
Tyskland (TRGS): 50 ppm TWA AGW (eksponeringsfaktor 1); 270 mg/m³ TWA AGW (eksponeringsfaktor 1)
Tyskland (DFG): 50 ppm TWA MAK; 270 mg/m³ TWA MAK
50 ppm toppunkt (alle isomerer); 270 mg/m³ toppunkt (alle isomerer)
Gibraltar: 100 ppm STEL; 540 mg/m³ STEL
50 ppm TWA; 270 mg/m³ TWA

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

Hellas:	100 ppm TWA; 530 mg/m ³ TWA 150 ppm STEL; 800 mg/m ³ STEL
Ungarn:	540 mg/m ³ STEL [CK] 270 mg/m ³ TWA [AK]
Irland:	50 ppm TWA; 260 mg/m ³ TWA 100 ppm STEL; 520 mg/m ³ STEL
Italia:	50 ppm TWA; 270 mg/m ³ TWA 100 ppm STEL; 540 mg/m ³ STEL
Latvia:	100 ppm STEL; 540 mg/m ³ STEL 50 ppm TWA; 270 mg/m ³ TWA
Litauen:	100 ppm STEL; 540 mg/m ³ STEL 50 ppm TWA; 270 mg/m ³ TWA
Luxembourg:	100 ppm STEL; 540 mg/m ³ STEL 50 ppm TWA; 270 mg/m ³ TWA
Malta:	100 ppm STEL; 540 mg/m ³ STEL 50 ppm TWA; 270 mg/m ³ TWA
Nederland:	530 mg/m ³ STEL
Polen:	500 mg/m ³ STEL [NDSCh] 250 mg/m ³ TWA
Portugal:	50 ppm TWA [VLE-MP] (indikativ grensesverdi, as Pentylacetat, alle isomerer); 270 mg/m ³ TWA [VLE-MP] (indikativ grensesverdi) 100 ppm STEL [VLE-CD] (indikativ grensesverdi, regulert under Pentylacetat, alle isomerer); 540 mg/m ³ STEL [VLE-CD] (indikativ grensesverdi)
Romania:	100 ppm STEL; 540 mg/m ³ STEL 56 ppm TWA; 300 mg/m ³ TWA; 50 ppm TWA (regulert under Isopentylacetat); 270 mg/m ³ TWA (regulert under Isopentylacetat)
Slovakia:	540 mg/m ³ tak 50 ppm TWA; 270 mg/m ³ TWA
Slovenia:	100 ppm STEL; 540 mg/m ³ STEL 50 ppm TWA; 270 mg/m ³ TWA
Spania:	50 ppm TWA [VLA-ED] (indikativ grensesverdi); 270 mg/m ³ TWA [VLA-ED] (indikativ grensesverdi) 100 ppm STEL [VLA-EC]; 540 mg/m ³ STEL [VLA-EC]
Sverige:	50 ppm LLV; 270 mg/m ³ LLV 100 ppm STV; 540 mg/m ³ STV 50 ppm TWA 100 ppm STEL
CITRAL (5392-40-5)	
Polen:	54 mg/m ³ STEL [NDSCh] 27 mg/m ³ TWA
Spania:	5 ppm TWA [VLA-ED] (inhalerbar fraksjon og damp) hud – potensial for kutan eksponering 5 ppm TWA (inhalerbar fraksjon og damp) Skin - potential significant contribution to overall exposure by the cutaneous route allergifremkallende på huden
2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL (128-37-0)	
Østerrike:	10 mg/m ³ TWA
Belgia:	2 mg/m ³ TWA (aerosol og damp)
Bulgaria:	50 mg/m ³ STEL

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

	10 mg/m ³ TWA
Danmark:	10 mg/m ³ TWA
Finland:	10 mg/m ³ TWA
	20 mg/m ³ STEL
Frankrike:	10 mg/m ³ TWA
Tyskland (TRGS):	10 mg/m ³ TWA AGW (Risikoen for skader på embryoet eller fosteret kan utelukkes når MAK- og BAT-verdiene følges, inhalerbar fraksjon, eksponeringsfaktor 4)
Tyskland (DFG):	10 mg/m ³ TWA MAK (inhalerbar fraksjon) 40 mg/m ³ toppunkt (inhalerbar fraksjon)
Hellas:	10 mg/m ³ TWA
Irland:	10 mg/m ³ TWA 30 mg/m ³ STEL (beregnet)
Portugal:	2 mg/m ³ TWA [VLE-MP] (inhalerbar del, aerosol og damp)
Slovenia:	10 mg/m ³ TWA (inhalerbar fraksjon)
Spania:	10 mg/m ³ TWA [VLA-ED]
Storbritannia:	10 mg/m ³ TWA 30 mg/m ³ STEL (beregnet) 2 mg/m ³ TWA (inhalerbar fraksjon og damp)

GERANIOL (106-24-1)

Tyskland (DFG): hudallergen

Biologisk grenseverdi

Komponentanalyse

Det finnes ingen biologiske grenseverdier for noen av dette produktets komponenter.

Derived No-Effect Level (DNEL-er - Avledet nivå for ingen virkning).

Ingen DNEL-er tilgjengelige.

Konsentrasjoner som ikke forventes å gi virkning (PNEC-er)

Ingen PNEC-er tilgjengelige.

Ventilasjon

Skaff lokalt utblåsningsventilasjonssystem. Sørg for at gjeldende eksponeringsgrenser overholdes.

8.2 Eksponeringskontroller

Egnede konstruksjonsmessige kontrolltiltak

Øye-/ansiktsvern

Det er ikke nødvendig med vernebriller under normale forhold. Kjemikaliebriller eller vernebriller med sideskjold må brukes ved håndtering av skadede patron.

Hudbeskyttelse

Det er ikke nødvendig med verneklær under normale forhold. Bruk neopren eller nitril ugjennomtrengelige hansker ved håndtering av skadede patron. Vask forurensede klær før gjenbruk.

Hanskeanbefalinger

Bruk neopren eller nitril ugjennomtrengelige hansker ved håndtering av skadede patron.

Åndedrettsbeskyttelse

Åndedrettsvern er vanligvis ikke nødvendig ved bruk av dette produktet.

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

Del 9 - FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand: væske	Utseende: blekk patronen inneholder gulaktig væske blekk
Farge: gulaktig	Fysisk form: væske
Lukt: karakteristisk lukt	Luktgrense: Ikke tilgjengelig
pH: Ikke anvendelig	Smeltepunkt: Ikke tilgjengelig
Kokepunkt: Ikke tilgjengelig	Dekomposisjon: Ikke tilgjengelig
Flammepunkt: >100 °C	Fordampningshastighet: Ikke tilgjengelig
LEL: Ikke tilgjengelig	UEL: Ikke tilgjengelig
Damptrykk: Ikke tilgjengelig	Damptetthet (luft = 1): Ikke tilgjengelig
Tetthet: Ikke tilgjengelig	Egenvekt (vann = 1): Ikke tilgjengelig
Vannløselighet: Ikke tilgjengelig	Koeff. Vann/olje dist: Ikke tilgjengelig
Selvtetting: Ikke tilgjengelig	Viskositet: Ikke tilgjengelig
Flyktighet: Ikke tilgjengelig	

Del 10 - STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Oppvarming kan forårsake brann

10.2 Kjemisk stabilitet

Ustabil ved eksponering for lys. Ustabil ved eksponering for varme.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Uherdet blekk vil polymerisere ved eksponering for lys.

10.4 Forhold som må unngås

Unngå eksponering for varme og lys.

10.5 Uforlikelige materialer

Gjelder ikke under vanlige bruks- og oppbevaringsbetingelser.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Varmedekomposisjonsprodukter

Forbrenning: karbonoksider, oksyder av nitrogen, fosforoksider

Del 11 - TOKSIOLOGISK INFORMASJON

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Akutt og kronisk toksisitet

Ingen fare forventes som følge av normal bruk av dette produktet. Selv om det er usannsynlig, er det mulig for uherdet blekk å lekke ut fra skadede blekkpatroner og forårsake hud og irriterer øynene. Kontakt med hud kan forårsake kriblende følelse eller irriterer huden. Kontakt med øyne kan forårsake irriterer øynene, inflammasjon, eller øyeskade.

Komponentanalyse - LD50/LC50

Komponentene i dette materialet har blitt gjennomgått i ulike kilder, og følgende valgte slutt punkter har blitt identifisert:

BENZYLALKOHOL (100-51-6)

Dermal LD50 kanin 2 g/kg; Innånding LD50 rotte 8.8 mg/L 4 h; Oral LD50 rotte 1230 mg/kg

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

CITRAL (5392-40-5)

Dermal LD50 kanin 2250 mg/kg; Oral LD50 rotte 4950 mg/kg

2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL (128-37-0)

Dermal LD50 rotte >2000 mg/kg; Oral LD50 rotte 890 mg/kg

GERANIOL (106-24-1)

Dermal LD50 kanin >5 g/kg; Oral LD50 rotte 3600 mg/kg

Irritasjon/etsende

Kontakt med uherdet blekk kan forårsake hud og irriterer øynene. Innånding kan forårsake irriterer luftveiene.

Sensibilisering av luftveiene

Ingen data tilgjengelige for blandingen.

Hudsensibilisering

Komponentdata indikerer at stoffet er sensibiliserende. Uherdet blekk kan forårsake en allergisk reaksjon hos sensitive personer.

Mutagent for kimmceller

Ingen data tilgjengelige for blandingen.

Karsinogenitet

Komponentens karsinogenitet

2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL (128-37-0)

IARC: Tilsetningsstoff 7 [1987]; Monografi 40 [1986] (Gruppe 3 (ikke klassifisert))

DFG: Kategori 4 (ingen vesentlig bidrag til kreft hos mennesker)

toksisitet for forplantningssystemet

Ingen data tilgjengelige for blandingen.

Toksikum for spesifikt målorgan – enkelteksponering

åndedrettssystemet

Toksikum for spesifikt målorgan – gjentatt eksponering

Ingen data tilgjengelige.

aspirasjonsfare

Ingen data tilgjengelige for blandingen.

Del 12 - ØKOLOGISK INFORMASJON

12.1 Toksisitet

Skadelig, med langtidsvirkning, for livet i vannmiljøer

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

Komponentanalyse -giftighet i vann

Data kan være tilgjengelige for produktet eller dets komponenter (hvis aktuelt, se nedenfor).

BENZYLALKOHOL (100-51-6)

Fisk: 96 Hr LC50 Pimephales promelas: 460 mg/L [statisk]; 96 Hr LC50 Lepomis macrochirus: 10 mg/L [statisk]

Invertebrat: 48 Hr EC50 water flea: 23 mg/L

CITRAL (5392-40-5)

Alger: 72 Hr EC50 Desmodesmus subspicatus: 16 mg/L; 96 Hr EC50 Desmodesmus subspicatus: 19 mg/L

Invertebrat: 48 Hr EC50 Daphnia magna: 7 mg/L

2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL (128-37-0)

Alger: 72 Hr EC50 Pseudokirchneriella subcapitata: 6 mg/L; 72 Hr EC50 Desmodesmus subspicatus: >0.42 mg/L

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Ingen data tilgjengelige for blandingen.

12.3 Potensial for biologisk akkumulering

Ingen data tilgjengelige for blandingen.

12.4 Mobilitet i jord

Ingen data tilgjengelige for blandingen.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

Ikke noe informasjon tilgjengelig.

EU – Foreløpig strategi for håndtering av PBT- og vPvB-stoffer (PBT-vurderinger)

2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL (128-37-0)

Not fulfilling PBT and vPvB criteria

12.6 Andre uheldige effekter

Ikke noe informasjon tilgjengelig.

* * *Del 13 - KASSERINGSHENSYN* * *

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Fjernes i henhold til gjeldende regelverk. Farlig avfall-nummer(e): 08 03 12*

Kontakt produsenten/leverandøren for informasjon om gjenvinning/resirkulering. Må ikke avhendes på søppelfylling. Unngå utløp til avløpsrør eller overflatevann. Se kapittel 7 for håndteringsprosedyrer. Se kapittel 8 for anbefalt personlig verneutstyr.

* * *Del 14 - TRANSPORTINFORMASJON* * *

transport

Ikke regulert som farlig material.

Internasjonal kjemikaliekode for varer i løsvekt

Dette materialet inneholder ett eller flere av de følgende kjemikaliene, som er underlagt krav fra IBC om å bli identifisert som farlige kjemikalier i løsvekt.

BENZYLALKOHOL (100-51-6)

IBC-kode: Category Y

DIPENTEN (138-86-3)

IBC-kode: Category Y

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

* * *Del 15 - INFORMASJON OM FORORDNINGER* * *

15.1 Sikkerhet-, helse- og miljøforskrifter / Lovverk som gjelder spesifikt for stoffet eller stoffblandingen

EU - REACH (1907/2006) - Vedlegg XIV Liste over stoffer som trenger autorisasjon

Ingen komponenter i dette stoffet er oppført.

EU - REACH (1907/2006) - Artikkel 59(1) Stoffliste for eventuell inkludering i vedlegg XIV

Ingen komponenter i dette stoffet er oppført.

EU - REACH (1907/2006) - Vedlegg XVII Restriksjoner på bestemte, farlige stoffer, blandinger og varer

Ingen komponenter i dette stoffet er oppført.

Tyske forskrifter

Tyskland Vannklassifisering

2-Propensyre, 1,7,7-trimetylbicyclo[2.2.1]hept-2-yl ester, ekso- (5888-33-5)

ID Number 2247, fareklasse 2 - fare for vann

Fosfinoksid, fenylbis(2,4,6-trimetylbenzoyl)- (162881-26-7)

ID Number 2126, fareklasse 1 - liten fare for vann

BENZYLALKOHOL (100-51-6)

ID Number 216, fareklasse 1 - liten fare for vann

AKRYLHOLDIG SYREESTER (52408-84-1)

ID Number 8453, fareklasse 1 - liten fare for vann (1-6,5 PO)

DIPENTEN (138-86-3)

ID Number 87, fareklasse 2 - fare for vann

ISOAMYLACETAT (123-92-2)

ID Number 1653, fareklasse 1 - liten fare for vann

CITRAL (5392-40-5)

ID Number 1173, fareklasse 1 - liten fare for vann

2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL (128-37-0)

ID Number 724, fareklasse 1 - liten fare for vann

GERANIOL (106-24-1)

ID Number 2852, fareklasse 1 - liten fare for vann

Danske forskrifter

Liste fra miljøvernbyrå, over uønskede stoffer

BENZYLALKOHOL (100-51-6)

Aromastoffer (i kosmetikk, rengjøringsmidler, luftfjernere og andre forbrukerprodukter)

Stoffer som kun er underlagt bestemte bruksrestriksjoner, men som andre bruksområder kan være forkastelige for, fra et helse- og miljøståsted. Vanligvis er aromastoffer/parfymmer ikke nødvendig for produktets hovedfunksjon og det er derfor et spørsmål om å unødig eksponere forbrukerne for kjemiske stoffer som kan representere en risiko for utvikling av allergi. Stoffene har spesielt dansk fokus

CITRAL (5392-40-5)

Aromastoffer (i kosmetikk, rengjøringsmidler, luftfjernere og andre forbrukerprodukter)

Stoffer som kun er underlagt bestemte bruksrestriksjoner, men som andre bruksområder kan være forkastelige for, fra et helse- og miljøståsted. Vanligvis er aromastoffer/parfymmer ikke nødvendig for produktets hovedfunksjon og det er derfor et spørsmål om å unødig eksponere forbrukerne for kjemiske stoffer som kan representere en risiko for utvikling av allergi. Stoffene har spesielt dansk fokus

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL (128-37-0)

Nåværende

Rådgivende liste for egenklassifisering av farlige stoffer

2-Propensyre, 2-[[[(butylamino)karbonyl]oksy]etylester (63225-53-6)

Carc.Cat.3; R40

2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL (128-37-0)

Carc.Cat.3; R40

Muta.Cat.3; R68

N; R50/53

Xi; R38

Xn; R22

GERANIOL (106-24-1)

Xi; R38

Rådgivende liste for CLP-klassifiseringer

2-Propensyre, 2-[[[(butylamino)karbonyl]oksy]etylester (63225-53-6)

Carc2

2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL (128-37-0)

Carc2,Muta2,AcuteTox4,SkinIrr2,Chron1

GERANIOL (106-24-1)

SkinIrr2

EU-stoffliste

Stoffanalyse - stoffliste

komponent	CAS	EEC
2-Propensyre, 2-[[[(butylamino)karbonyl]oksy]etylester	--	EIN
2-Propensyre, 1,7,7-trimetylbicyclo[2.2.1]hept-2-yl ester, ekso-	5888-33-5	EIN
Fosfinoksid, fenylobis(2,4,6-trimetylbenzoyl)-	--	ELN
BENZYLALKOHOL	100-51-6	EIN
AKRYLHOLDIG SYREESTER	52408-84-1	NLP
DIPENTEN	138-86-3	EIN
ISOAMYLACETAT	123-92-2	EIN
CITRAL	5392-40-5	EIN
2,6-DI-TERT-BUTYL-P-KRESOL	128-37-0	EIN
GERANIOL	106-24-1	EIN

15.2 Vurdering av kjemisk sikkerhet

Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering for stoffet/stoffblandingen.

* * *Del 16 - ANNEN INFORMASJON* * *

16.1 Indikasjon om endringer

Ny MSDS: 1/14/2013

Sikkerhetsdataark

Materialnavn: OBJET TANGOPLUS FLX930

SDS-ID: DOC-06128NO_A
I samsvar med forskrift (EU)
1907/2006 (REACH) med endringer

16.2 Forklaring

ADR - Europeisk veitransport; EEC - Det europeiske fellesmarkedet; EIN (EINECS) - Europeisk stoffliste over eksisterende, kommersielle kjemiske stoffer; ELN (ELINCS) - Europeisk liste over rapporterte, kjemiske stoffer; IARC - International Agency for Research on Cancer; IATA - International Air Transport Association; ICAO - International Civil Aviation Organization; IMDG - International Maritime Dangerous Goods; Kow - Oktanol-/vannoppløselighetsfaktor; LEL - Nedre eksplosjonsgrense; RID - Europeisk togtransport; STEL - Grense for kortsiktig eksponering; TDG - Transport av farlig gods; TWA - Time Weighted Average; UEL - Nedre eksplosjonsgrense

16.3 Referanser til litteratur og datakilder

Tilgjengelig på forespørsel

16.4 Metoder som brukes til klassifisering av stoffblandingen, i henhold til forskrift (EU) nr. 1272/2008

Tilgjengelig på forespørsel

16.5 Fullstendig tekst til R-setningene i kapittel 3

R10 Brennbart.

R20/22 Skadelig hvis inhaleres eller svelges.

R36/37/38 Forårsaker øye-, luftveis- og hudirritasjon.

R41 Fare for alvorlig øyeskade.

R43 Kan medføre sensibilisering ved hudkontakt.

R51/53 Giftig for organismer som lever i vann, kan forårsake langvarige uønskede effekter i vannmiljøet.

R53 Kan føre til langvarig negativ innvirkning på vannmiljøet.

R50/53 Meget høy toksisitet for vannlevende organismer, med mulige uønskede langtidseffekter i vannmiljøet.

R66 Gjentatt eksponering kan forårsake tørr eller sprukken hud.

16.6 Råd om opplæring

Les sikkerhetsdatabladet før produktet håndteres.

16.7 Andre opplysninger

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet er basert på data og prøver som er gitt til en tredjeparts SDS-forfatter. Databladet ble skrevet etter vår beste evne og i henhold til den kunnskapen vi innehadde på det tidspunktet. Sikkerhetsdatabladet inneholder kun retningslinjer for sikker håndtering, bruk, forbruk, oppbevaring, transport og avhending av stoffene/preparatene/blandingene som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet. Nye sikkerhetsdatablad skrives fra tid til annen. Kun den nyeste versjonen skal brukes. Hvis ikke annet er oppgitt ord for ord på sikkerhetsdatabladet, gjelder ikke informasjonen for stoffer/preparater/blandinger i renere form, blandet med andre stoffer eller i prosesser. Sikkerhetsdatabladet gir ingen kvalitetsspesifikasjon for de aktuelle stoffene/preparatene/blandingene.

Samsvar med anvisningene i dette sikkerhetsdatabladet løser ikke brukeren fra forpliktelsen til å innføre alle tiltak som sunn fornuft, forskrifter og anbefalinger tilsier, eller som er nødvendig og/eller nyttig, basert på ekte, gjeldende omstendigheter. Stratasys garanterer ikke for nøyaktigheten eller grundigheten til informasjonen som er gitt. Bruk av dette sikkerhetsdatabladet er underlagt lisens- og ansvarsbegrensende forhold, som oppgitt i lisensavtalen. Alle rettigheter til intellektuell eiendom på dette databladet tilhører Stratasys, og distribuering og gjengivelse av denne er begrenset.

Slutt på HMS-dataark DOC-06128NO_A